

Omfatter en ansøgning flere personer, skal der betales for hver ansøger. Der skal dog kun betales 3.000 kr., hvis ansøgningen omfatter ægtefæller, mindreårige søskende, eller forældre og mindreårige børn.

Bestemmelserne om mindreårige søskende og børn finder tilsvarende anvendelse på mindreårige sted- eller plejebørn.

Der skal ikke ske betaling for udfærdigelse af navnebevis for et barn, hvis ansøgning indgives inden 6 måneder efter barnets fødsel eller inden 6 måneder efter adoption af barnet.

Efter § 17 b skal der på ny indbetales et gebyr på 3.000 kr. til statsamtet, hvis et afslag påklages.

Navngivning og navneændring i ministerialbogen er i dag gebyrfri.

Reglerne om gebyr for udfærdigelse af navnebeviser blev oprindeligt fastsat ved bekendtgørelse nr. 877 af 20. december 1989 om brugerbetaling inden for det familieretlige område. Gebyret blev fastsat til 3.000 kr. Gebyret blev lovreguleret ved ændring af navneloven ved lov nr. 386 af 20. maj 1992. Ved denne lovændring blev det som noget nyt gebyrfrit at få et navnebevis til børn under 6 måneder. Baggrunden for ændringen var, at mange forældre klagede over, at de skulle betale gebyr for et navnebevis til deres nyfødte barn, hvis barnet skulle have et navn, der ikke kunne tillades ved anmeldelse til ministerialbogen, men krævede navnebevis. Det var især børn, der skulle have et efternavn bestående af fars og mors efternavn sat sammen med bindestreg, eller opsplitning af dobbelte efternavne, der gav anledning til kritik. Mange havde ældre børn, som havde fået det ønskede efternavn uden betaling af gebyr. For søskende født efter 1990 skulle der nu betales 3.000 kr. for det samme navn.

Ved lov nr. 361 af 20. maj 1999 blev det bestemt, at der ikke skal ske betaling for udfærdigelse af navnebevis i medfør af § 15, stk. 2. Navnbeviser efter denne regel omfatter de navneforandringer, der ikke kan ske ved anmeldelse til ministerialbogen eller vielsemyndigheden, fordi ansøgeren ikke er tilført den danske ministerialbog eller viet af en dansk vielsemyndighed. Denne ændring skete ligeledes på baggrund af talrige klager fra personer, der fandt det urimeligt at skulle betale 3.000 kr. for et navnebevis til en navneforandring, som for de fleste var gratis. Efter ændringen er personer, der har domicil i Danmark, men er født i udlandet eller har indgået ægteskab i udlandet, gebyrmæssigt ligestillet med personer, der er født i Danmark eller gifter sig i Danmark.

I 1999 – 2003 udfærdigede statsamtterne henholdsvis 2.377, 3.192, 2.803, 3.236 og 3.178 navnebeviser.

Til sammenligning kan det oplyses, at der i forbindelse med udarbejdelsen af rapporten *Den Ny Kirkebog – Design af en IT-baseret løsning* (Kirkeministeriet, 1998) blev lavet en beregning af bl.a. antallet af dåb, navngivning og navneændringer i ministerialbøgerne i 1996: dåb: 57.171, navngivning: 13.851 og navneændringer: 28.518 (i alt 99.540). Det bemærkes, at en del tilfælde af dåb sker uden samtidig navngivning. Det gælder således “voksendåb” og dåb umiddelbart inden en konfirmation.

Efter at reglen om fritagelse for betaling af gebyr for navnebeviser i henhold til navnelovens § 15, stk. 2, blev gennemført, er det Familiestyrelsens (tidligere Civilretsdirektoratet) indtryk, at ansøgere ikke forsøger at omgå gebyrreglerne i samme omfang som tidligere. Ministerialbogsførerne er derimod fra tid til anden ude for, at der for at spare et gebyr “skydes et mellemled ind” ved en efternavnsændring. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en person, der ønsker sin mormors efternavn som sit efternavn, lader sin mor anmelde, at hun antager navnet først, hvorefter ansøgeren gratis kan anmelde navnet. Moderen kan herefter ved anmeldelse gebyrfrit genantage sit oprindelige efternavn.

5.5.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Vurderingen af, om der bør kræves et gebyr for behandlingen af sager om navngivning og navneændring, er efter Navnelovsudvalgets opfattelse navnlig et politisk-økonomisk spørgsmål om, i hvilket omfang borgerne bør betale for offentlige serviceydelser og i den forbindelse hensynet til de offentlige indtægter. Udvalget har derfor ikke fundet at burde komme med en egentlig anbefaling på dette punkt.

Udvalget har begrænset sig til at pege på de forhold af navneretlig/navnefaglig karakter, som taler henholdsvis for og imod en sådan ordning.

For en gebyrordning er det under udvalgets drøftelser navnlig hensynet til at sikre en vis navnestabilitet i samfundet, der er blevet fremhævet.

I forhold til såvel offentlige myndigheder som private, herunder private kreditorer m.v., kan det være et besværliggørende element, hvis enkelte borgere uafbrudt ændrer navn. Både offentlige myndigheder og private kreditorer har ganske vist adgang til via CPR at få oplyst navnet på en bestemt person, der kan identificeres i kraft af f.eks. et tidligere navn, men dette ændrer dog ikke ved, at kontakten til den pågældende herved forsinkes og besværliggøres.

Udvalget har endvidere peget på, at det kan anføres, at de hensyn til at sikre borgerne frihed til selv at bestemme deres eget navn, der er nævnt under pkt. 5.1,